

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/14/2024
Identifikačné číslo spisu: 6622010282
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6622010282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zelaňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného L. W. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného L. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. marca 2023, sp. zn. 4To/11/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného L. W. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec (ďalej tiež „okresný súd“) z 20. septembra 2022, sp. zn. 3T/71/2022 bol obvinený L. W. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- dňa 26.09.2021 o 00.45 hod. na pozemku pri chatke č. XXX v katastri obce P. P., časť W., po predchádzajúcom slovnom konflikte a spore ohľadne spoločných pozemkov, fyzicky napadol poškodeného tak, že ho opakovane udrél najmenej jedenkrát päťou do oblasti tváre, následkom čoho poškodený spadol na zem, kde si kryl hlavu a obvinený v úderoch pokračoval aj v oblasti rebier, čím poškodenému Y. V., nar. XX.XX.XXXX, spôsobil pomliaždenie čela a koreňa nosa s povrchovou tržnou rankou, zlomeninu 9 rebra vpravo bez posunu s hematómom a pomliaždenia spánkovej oblasti vľavo s opuchom, pričom tieto zranenia si vyžiadali dobu liečby v trvaní troch týždňoch a PN od 27.09.2021 do 12.10.2021, t. j. v trvaní 16 dní.

Okresný súd obvinenému L. W. za túto trestnú činnosť uložil podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods.1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 1 rok. Súčasne okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému Y. V. (ďalej tiež „poškodený“) spôsobenú škodu z titulu bolestného vo výške 793,10 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej tiež „krajský súd“) z 2. marca 2023, sp. zn. 4To/11/2023 podľa § 319 Trestného

poriadku ako nedôvodné zamietnuté.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. Máriusa Vladoviča dovolanie z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu, že malo byť zásadne porušené právo na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Ako vadu naplňajúcu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal, že ani jeden zo svedkov nebol prítomný pri „údajnom“ konflikte medzi ním a poškodeným. Jediným očitým svedkom bol jeho syn L. W. ml., ktorého výpoveď súdy vyhodnotili ako nevierohodnú. S takýmto hodnotením výpovede svedka sa obvinený nestotožňuje, pretože ako svedok bol poučený o tom, že musí vypovedať pravdivo, ako aj o následkoch krivej výpovede. Dôvodil, že hoci tento svedok mal svoju výpoveď písomne pripravenú, zákon takýto postup nezakazuje. Právo obvineného na obhajobu malo byť porušené aj tým, že neboli vykonané dôkazy, ktoré sám navrhoval, pričom súdy sa podľa jeho názoru nedostatočne vysporiadali s jeho obhajobnou argumentáciou. Poukazoval na to, že v konaní nebolo vykonané znalecké dokazovanie ohľadom zvukovej nahrávky, ktorú vyhotovil poškodený. Namietal, že súdy „neakceptovali objektivnosť“ znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia chirurgia a traumatológia.

Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v § 119 Trestného poriadku, aby zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a prikázal okresnému súdu, aby predmetnú vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Lučenec (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Poukázala na publikované rozhodnutie dovolacieho súdu R 116/2014, v zmysle ktorého súdy sú povinné reagovať na procesné návrhy strán na vykonanie dôkazu, a to buď tak, že návrhu na vykonanie dôkazu vyhovejú alebo ho odmietnu vykonať podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku. Výhlásenie procesnej strany pred skončením dokazovania, že nemá ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, treba zároveň pokladať za konečný, záverečný prejav strany o uplatnení jej práva navrhovať dôkazy. V kontexte priebehu konania obvinený pred skončením dokazovania uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. K znaleckému posudku znalca z odvetvia chirurgie a traumatológie po jeho vykonaní neuviedol žiadne pripomienky. Namietal len zákonnosť zvukovej nahrávky ako dôkazu vyhotovenej poškodeným, s ktorou sa však súdy vo svojich rozhodnutiach vysporiadali. Prokurátorka ďalej uviedla, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na preskúmavanie skutkových zistení súdov. Pokiaľ obvinený nesúhlasí s hodnotením výpovede jeho syna ako osoby nevierohodnej, tak súdy správe tento dôkaz vyhodnotili ako výpoveď blízkej osoby obvineného, ktorá mala vlastný záujem na výsledku konania spočívajúci v ochrane svojho otca pred trestnoprávnym postihom. Pokiaľ sa jedná o právnu kvalifikáciu skutku, prokurátorka je toho názoru, že táto bola správne ustálená. Skutočnosť, že obvinený sa subjektívne pokladá za nevinného, nenapĺňa žiaden dovolací dôvod. Rovnako nie je v rozpore so zákonom alebo právom na spravodlivý súdny proces, ak sa odvolací súd stotožní s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že dovolateľ pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Dovolací súd zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania nie sú naplnené, a preto ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Primárne treba uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti už právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych vád, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie taktiež nepredstavuje ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nie je „ďalším odvolaním“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Zároveň platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, vád a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu príslušného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014). Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Inými slovami povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom, a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 7/2011. Pokiaľ obvinený nachádzal naplnenie zásadného porušenia práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v tom, že sudy mali údajne nesprávne vyhodnotiť výpoveď jeho syna ako neverohodnú a „neakceptovali“ znalecký posudok znalca z odvetvia chirurgia a traumatológia, tak uvedené námietky nemožno podriaďiť pod namietaný dovolací dôvod a ani pod žiaden iný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Ako už bolo skôr uvedené, dovolacie konanie nie je ďalším odvolaním a v dovolacom konaní už nie je prípustné preskúmavať správnosť zistenia skutkového stavu vyjadreného v tzv. skutkovej vete. Zákaz preskúmania skutkového stavu vyplýva z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a v spojitosti s § 371 ods. 3 Trestného poriadku, keď zákon v prípade dovolaní podaných obvinenými, zakazuje dovolaciemu súdu skúmať, či meniť skutok zistený súdmi nižšieho stupňa. Obvinený teda svojimi námietkami údajného nesprávneho hodnotenia výpovede jeho syna a neakceptovania znaleckého posudku znalca z odvetvia chirurgie a traumatológie, neprípustne spochybňuje správnosť zisteného skutku, pričom v dovolacom konaní, v ktorom sa už dokazovanie v zásade nevykonáva sa uplatňujú právne námietky, a nie skutkové námietky proti správnosti zistenia skutku (pozri aj R 47/2014-II, R 57/2007).

Pokiaľ obvinený namietal nevykonanie ním navrhovaného znaleckého skúmania zvukovej nahrávky vyhotovenej poškodeným, uvedená argumentácia je sčasti zavádzajúca. V konaní pred súdom a po

podaní odporu proti trestnému rozkazu totiž obvinený najskôr podaním z 5. augusta 2022 navrhol, aby predmetná nahrávka bola „vypustená“, na hlavnom pojednávaní namietal „nezákonnosť získania“ nahrávky a pred skončením dokazovania podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku uviedol, že viac návrhov na doplnenie dokazovania nemá. Z uvedeného je zrejmé, že v konaní pred okresným súdom až do skončenia dokazovania, procesne relevantným a nepochybným spôsobom obvinený nenavrhol vykonanie znaleckého skúmania predmetnej zvukovej nahrávky. Napokon dovolací súd dodáva, že sudy nie sú povinné vykonať všetky dôkazy navrhované stranami (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), ale sú povinné zaoberať sa každým dôkazným návrhom, a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, respektíve rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Trestného poriadku, R 7/2011). Vzhľadom k tomu, že v danej veci obvinený procesne relevantným spôsobom nenavrhol vykonanie namietaného dôkazu, nemohlo byť v danej súvislosti ani zásadne porušené jeho právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Nad rámec týchto úvah je potrebné dodať, že krajský súd sa s námietkou obvineného postavenej na neprípustnosti zvukového záznamu vyhotovenej poškodeným vysporiadal, keď konštatoval, že zvukový záznam ako nepriamy dôkaz podporne preukazujúci vinu obvineného je dôkazom zákonným (a teda procesne použiteľným), ktorého obsah bol konfrontovaný aj s výpoveďami vo veci vypočutých svedkov.

K námietke obvineného vo vzťahu k údajnej nedostatočnosti odôvodnenia odsudzujúcich rozhodnutí dovolací súd pripomína, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu ako súdu odvolacieho tvoria jeden celok. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 221/2023).

Zásadné pochybenia vo vzťahu k odôvodneniu rozsudkov súdov o vine obvineného v zmysle § 168 ods. 1 Trestného poriadku najvyšší súd nezistil. Je možné prisvedčiť, že napadnuté rozhodnutia dávajú dostatočné a výstižné odpovede na otázky, ktoré bolo potrebné riešiť pre posúdenie otázky viny a trestu, keď sudy uverili predovšetkým výpovedi poškodeného Y. V., ktorá bola nepriamo podporená aj ďalšími dôkazmi, a to výpoveďami svedkýň Z. V. a N. W., obsahom zvukového záznamu vyhotoveného poškodeným, fotodokumentáciou zranení poškodeného, lekárskou správou Všeobecnej nemocnice s poliklinikou a odborným vyjadrením ohľadom jeho zranení a na druhej strane presvedčivo odôvodnili, prečo neuverili výpovedi syna obvineného.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Citované ustanovenie teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb a jeho znenie za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá však prináleží iba ministrovi spravodlivosti. Pokiaľ sa jedná o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, obvinený vo svojom dovolaní neuviedol žiadnu konkrétnu právnu vadu, ktorá tento dôvod podľa jeho názoru naplňuje, preto dovolací súd vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu svoje rozhodnutie bližšie neodôvodňuje.

Dovoláním obvineného L. W. zjavne neboli naplnené ním uvedené dovolacie dôvody, ale ani žiadne iné dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej

republiky, na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.